

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

УРЯД
ВСТАНОВИВ
СОЦІАЛЬНУ
НОРМУ ГАЗУ:
1200 КУБОМЕТРІВ
НА СЕЗОН!

3

№ 44 (818) / 5 ЛИСТОПАДА 2015

Переглядний індекс 22152

WWW.PSV.ORG.UA

2600	USD	3400
3050	EUR	3950
430	PLN	550
3820	GBP	5790
2640	CHF	3570
1930	CAD	2740
1810	AUD	0
4	DKK	590
110	NOK	14
100	SEK	85
		1100

СІРИЙ РИНОК, ЧОРНА ТІНЬ

ВИЯВЛЕНО 300
НЕЗАКОННИХ
ОБМІНОК

2

ЛЮСТРАЦІЙНИЙ ПОНЕДІЛОК

ДФС ЗВІЛЬНЯЄ 42%
КЕРІВНИКІВ

2

ВАЖЛИВІСТЬ СПІВПРАЦІ З ПРОФСПІЛКАМИ

У ВИРІШЕННІ
ПРОБЛЕМ ВОЛИНІ

7

АПТЕЧНИЙ КОШИК

ВАРТІСТЬ ІМПОРТНИХ ЛІКІВ ЗРОСЛА
НА 90%, ВІТЧИЗНЯНИХ - НА 40%.
ЯК ВИЖИТИ УКРАЇНЦЮ?

ІМПОРТНІ ЛІКИ 90%

ВІТЧИЗНЯНІ ЛІКИ 40%

3

ІНТЕРВ'Ю

АЛЬТЕРНАТИВИ СОЦІАЛЬНОМУ ДІАЛОГУ НЕМАЄ

КОНГРЕС ЄКП КОНСТАТУВАВ ТРАНС-
ФОРМАЦІЮ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

4

НА ЧАСІ

САНАТОРІЇ НЕ ЛИШЕ ДБАЮТЬ ПРО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ,

А Й БЕРЕЖУТЬ КОШТИ
ФОНДІВ СОЦСТРАХУ

5

ЛЮСТРАЦІЙНИЙ ПОНЕДІЛОК

Щойно Прем'єр Арсеній Яценюк заявив, що потрібно звільнити 42% вищого керівництва державної фіскальної служби, як його розпорядження було виконано. І 26 жовтня люстрацію розпочали. Під скорочення потрапили працівники ДФС – податківці і митники, які працюють у центральному апараті. Ще 15% керівництва фіскальної служби підлягають звільненню в областях. У такий спосіб мали оновити кадровий склад за дорученням Уряду.

На претендентів чекає спеціальна процедура відбору. Її було розроблено спільно з представниками консорціуму незалежних HR-

консультантів. Основна мета діяльності таких фахівців – привнесення у процес кадрового оновлення ДФС нових стандартів оцінювання й добору. Після визначення критеріїв добору для різних категорій фахівців підбиратимуть методики оцінювання спеціалістів, співробітників ДФС та послідовно їх застосовуватимуть.

Глава Державної фіскальної служби Роман Насиров заявив, що до кінця 2015 року штат ДФС скоротиться на 20%. І додав, що якість сервісних послуг, які надаються платникам податків, від цього не постраждає.

Однак експертів хвилює інше: чи не залишиться традиційно гучна заява Прем'єра вибудувати нову фіскальну службу за принципом нової поліції гучними словами? Податківці і митників не так просто навчити за два-три місяці, стверджують аналітики. До того ж, радикальне звільнення персоналу навряд чи вирішить купу проблем, що на-

копичувалась у фіскальній службі десятиліттями. Так само кадрову ротацію не подолає корупційні схеми, що прижилися у відомстві. Скоріш за все, країну чекає процес перетасовування чиновників з однієї колоди до іншої – зміниться лиш посада, але ніяк не менталітет і принцип організації роботи.

Однак у самій ДФС налаштовані оптимістично. Кількість територіальних ДФС збираються скоротити вдвічі. При цьому зросте кількість центрів з обслуговування платників податків. До 1 січня, за дорученням Кабміну, готуються скоротити штат Державної фіскальної служби на третину. Це означає, що з 58 тис. штатних працівників залишиться менше 40 тис. Про таке заявив очільник відомства на засіданні Уряду, де доповідав, як чітко він виконує розпорядження глави Кабінету Міністрів. Єдине, чого не врахував пан Насиров, що Арсеній Яценюк не помітить, що «забули» скоротити очільника ДФС у столиці.

Керівником ДФС в м. Києві є Людмила Демченко, яка обіймала посаду заступника начальника Податкової в Печерському районі Міністерства доходів і зборів із червня 2013 по березень 2014 року, тому однозначно підпадає під закон про люстрацію. Роман Насиров дав слово главі Уряду негайно виправити ситуацію.

СІРИЙ РИНОК, ЧОРНА ТІНЬ

Громадські активісти виявили в столиці близько 300 незаконних пунктів обміну валют. Але це лише верхівка айсберга. За твердженням правоохоронців, таких «фінансових установ» понад півтори тисячі. Обмінні пункти без ліцензії приносять власникам непоганий дохід – у середньому до 10 тис. грн. Незаконні обмінники не платять податки, тож бюджет недоотримує гроші.

Наприкінці літа співробітники податкової міліції, прокуратури та управління МВС здійснили рейд по таких кіосках. У ході операції вилучено 4 млн дол. та 7 млн грн. Трохи раніше відповідні служби викрили у м. Києві діяльність нелегальний бізнес обміну валют. Добовий оборот валюти, що виводилась «у тень», склав більше 3 млн дол. Зазвичай такі обмінники розміщені в місцях масових скупчень людей та на території зупинок транспорту. Працюють під різними назвами, як правило, неіснуючих банків. Відпові-

дальності перед клієнтом жодної. Ці незаконні пункти систем безпеки, охорони, інкасації. Відтак нерідко такі кіоски стають об'єктами пограбування. Однак власники валютних «крамничок» не поспішають заявляти про напад до правоохоронних органів.

Влада має зрозуміти, що діяльність нелегальних пунктів обміну валюти унеможливило ефективний контроль за обігом іноземних грошей на території України. До того ж, незаконні обмінники розгойдують курс, впродовж дня постійно змінюючи його попри заборону це робити. Втім, це не єдине порушення українського законодавства. Адже згідно з ним валютно-обмінні операції в Україні без ліцензії НБУ є злочином, за який передбачено і адміністративне, і кримінальне покарання.

Під тиском громадськості Національний банк України заявив, що планує зробити жорсткішими вимоги до діяльності небанківських установ, які здійснюють обмін валют. Про це повідомляється на сайті регулятора.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Олександр ПИСАРУК,
перший заступник
голови НБУ:

«Це дуже складний ринок, який безпосередньо впливає на фінансову стабільність держави. Останнім часом багато зловживань, пов'язаних із «сірим» або «чорним» ринком валюти. Тому ми плануємо до кінця року врегулювати низку питань щодо вимог до таких установ».

Руслан КИСЕЛЬОВ,
правозахисник, пред-
ставник ВГО «Комітет
по боротьбі з органі-
зованою злочинністю
та корупцією»:

«Близько 1500 пунктів під носом СБУ, МВС, прокуратури, інших органів працюють незаконно – без документів, ліцензій, дозволів. Мільйони доларів такої потрібної валюти втрачає знекровлений бюджет щомісяця, а ці гроші мають слугувати розвитку економіки».

Олексій Куц,
радник президента
Асоціації україн-
ських банків:

«З'явилися незаконні обмінники, коли курс долара різко підскочив, а купити валюту в країні стало майже нереально, бо вона зникла з продажу. Будь-який дефіцит створює ажіотажний попит, а через попит стрімко зростає кількість нелегальних торговців».

“ До кінця 2015 року штат ДФС скоротиться на 20%, але якість сервісних послуг, які надаються платникам податків, від цього не постраждає.

ЗНАЙМО МІРУ!

Уряд України оприлюднив низку рішень, спрямованих на спрощення нарахування субсидій, прозорості та гнучкості встановлення тарифів. За словами Арсенія Яценюка, невдовзі запрацює «механізм зміни соціальної норми споживання газу». Кабінет Міністрів встановив так звану соціальну норму в розмірі 1200 кубометрів на весь опалювальний сезон, який, як відомо, триває шість місяців. Відтак люди самі мають визначитись, скільки газу вартістю 360 гривень за тисячу кубометрів споживати щомісяця впродовж опалювального сезону. Головне, не вийти з пільгового ліміту.

У лютому наступного року буде здійснено контроль за реальними витратами населення газу для опалення. Чиновники обіцяють внести поправки у бік збільшення соціальної норми, якщо зима видасться надто холодною.

Крім того, будуть внесені зміни в порядок перерахунку вартості опалення підприємств ЖКГ. Він здійснюватиметься щомісяця з урахуванням зовнішніх температур, а не раз на півроку, як раніше. Залежно від ціни імпортованого газу та курсу національної валюти можливі корективи ринкової ціни блакитного палива.

Передбачено встановлення коефіцієнтів для розрахунку витрати газу, електричної та теплової енергії на опалення залежно від кількості поверхів будівель, нормативів користування послугами централізованого опалення за умови обладнання будинків приладами обліку теплової енергії.

Встановлюються диференційовані за періодами часу обсяги електричної енергії у разі її використання для індивідуального опалення.

Також у разі використання теплової енергії для централізованого опалення (теплопостачання) для абонентів, житлові будинки яких обладнані будинковими та/або квартирними приладами обліку, встановлений соціальний норматив – 0,0548 Гкал на 1 кв. м опалювальної площі на місяць в опалювальний період. Окрім того, встановлені коригуючі коефіцієнти для 1-, 2-, 3-, 4-поверхових будівель та будівель на 5 і більше поверхів для розрахунку витрати теплової енергії, електричної енергії, природного газу та інших видів палива на потреби опалення.

КОМЕНТАР ПРОФСПІЛОК

Олексій РОМАНЮК,
голова профспілки працівників
ЖКГ:

«Єдиний дієвий вихід із ситуації – зменшення тарифів на газ. Із самого початку ми були категорично проти підвищення цих тарифів. Адже вони

потягнули за собою підвищення тарифів на тепло та гарячу воду. Люди, зрозуміло, цим незадоволені. Нині населення у такому стані, що просто не зможе їх оплатити. І навіть субсидії, які дає держава, не допоможуть. Ми вже відчуваємо наслідки: заборгованість перед нашими підприємствами – по теплу, воді – перевищує 13 млрд грн. Тому у своїй резолюції ми наполягаємо на перегляді тарифів на газ. Наша позиція однозначна: для населення та підприємств житлового господарства має відпуститися газ українського виробництва. Він набагато дешевший і його достатньо, аби забезпечити потреби населення і зазначених підприємств. А якщо олігархи та їхні підприємства хочуть отримувати газ, нехай купляють його за ціною, яку встановлює Росія».

Переважаюча більшість українців не може дозволити собі повноцінне лікування. Вартість імпортованих ліків зросла на 90%, вітчизняних – щонайменше на 40%. «Виробник підвищив ціну на ліки, вони й подорожчали», – чуємо традиційну відмовку аптекарів у відповідь на обурення з приводу захмарних цін. Насправді виробник навіть не підозрює, наскільки високо оцінюють його товар. Адже найбільше вартість медикаментів зростає саме в аптечній ланці. Кількість дистрибуторів-оптовиків на одну упаковку лікарського препарату сягає десяти, відтак кожна організація хоче «відщипнути» від аптечного пирога. Це одна з причин високих цін на ліки.

Виходить, що населення оплачує послуги перекупників. Уряд проблему визнає, тому й задекларував державне регулювання цін на медичні товари. Саме задекларував, бо держава впливає на ціноутворення усього 6,5% ліків, які найпопулярніші серед населення. На решту продавці-фармацевти залюбки накручують ціни та отримують надприбутки. Сьгодні фармацевція – найприбутковіша галузь, нові аптечні заклади з'являються по всій Україні як гриби після дощу. Причому замість короткого та звичного слова

«Аптека» вулиці міст і сіл прясніють новими назвами – «Аптека низьких цін», «Аптека приємних цін», «Аптека доброго дня» тощо. Тут фантазії фармацевтам не бракує. Як і не бракує вільного ціноутворення – виключно на власний розсуд та щоб на гривню дешевше, ніж у сусідньому кіоску. Незважаючи на те, що в Україні діє Національний перелік лікарських засобів та виробів медичного призначення, який регламентує макси-

мальні надбавки для порстачальників не більше 10% від оптово-відпускної ціни та для продавців не більше 25% від закупівельної ціни, аптеки давно навчилися оминати ці перестороги. Тим часом держава встановила контроль лише за тими препаратами, на придбання яких витрачаються державні кошти, і він невеликий.

Із 30 найпопулярніших серед українців лікарських засобів до Національного переліку ввій-

шло лише два препарати. Решту населення купує із шаленими накрутками. Різниця між вартістю одного і того самого препарату в різних аптеках сягає ста і більше відсотків. Держава заплющує очі на такі дрібниці. Урядовцям байдуже, що вартість аптечного кошика зросла на 50% порівняно з минулим роком. До слова, у цих 50% є і 12% штучного збільшення вартості ліків за рахунок введення додаткових податків та зборів.

КОМЕНТАР

МАКСИМ ГОЛЬДАРЬ,
КЕРІВНИК «ПУБЛІЧНОГО АУДИТУ»:

«На тлі катастрофічного зниження купівельної спроможності українців важливо, щоб держава подбала, аби люди могли дозволити собі необхідні ліки за адекватною ціною. Адже очевидно, що тотальне зубожіння неминуче призводить до погіршення стану здоров'я громадян. І на цьому підприємливі особи добре живаються».

4,5
млрд
грн

сплатили додатково українці з часу запровадження 7% податку

2,5
млрд
грн

під контролем держави, решта 32,5 млрд грн перебуває у вільному ціноутворенні

35
млрд
грн

сягає в Україні річний обсяг продажу лікарських засобів

АЛЬТЕРНАТИВИ СОЦІАЛЬНОМУ ДІАЛОГУ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ДЛЯ ДЕРЖАВИ, ЩО ПРОСУВАЄТЬСЯ ШЛЯХОМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ, НЕМАЄ

Нещодавно відбувся конгрес Європейської конфедерації профспілок у Парижі, який констатував трансформацію соціального діалогу в Європейському співтоваристві. На зміну традиційному формату приходять новий наднаціональний і наддержавний соціальний діалог. Про це «ПВ» попросили розповісти докладніше Голову Федерації профспілок України Григорія Осого.

– Григорію Васильовичу, скажіть, будь ласка, ФПУ вперше бере участь у такому представницькому європейському профспілковому форумі?

– Потрібно зазначити, що ФПУ, не будучи поки що членом такого авторитетного європейського профспілкового об'єднання, на його запрошення бере активну участь в заходах ЄКП. Більш того, ФПУ отримує солідарну підтримку у відстоюванні прав та інтересів працівників від Міжнародної конфедерації профспілок, Пан'європейської регіональної ради, членом яких вона є, і має спеціальний консультативний статус при Економічній і соціальній раді ООН, співпрацює з Міжнародним бюро праці, Європейським соціально-економічним комітетом, національними профцентрами майже 60 країн.

– Це, безумовно, свідчить про авторитет українських профспілок у міжнародному профспілковому русі, тому важливо, як розвиток соціального діалогу в Україні кореспондується з міжнародними процесами у цьому питанні.

– Європейські профспілки мають за плечима досвід проведення соціального діалогу, що вимірюється десятиліттями. Наприклад, у Франції статус Національної соціально-економічної ради, як органу соціального діалогу, визначено в Конституції країни ще 1925 року. За цей час відбулося багато трансформацій як його форми, так і змісту. І водночас цей процес не стоїть на місці, він живий, він рухається і має змінюватися залежно від того, в які умови поставлені наймани працівники, яким чином бізнес виконує взяті на себе соціальні зобов'язання. Також у цьому форматі важливою складовою залишається і регуляторна роль держави. Інтереси трудящих представляють і захищають профспілки як третя повноцінна сторона соціального діалогу.

Про зміни, що відбуваються, свідчить і те, що в своєму виступі президент Європейської комісії Жан-Клод Юнкер закликав до зміцнення європейського соціального виміру. Він наголосив на необхідності заново

відкрити для себе ефективність договірної політики і на рівні підприємств, на рівні учасників, на рівні країн, на європейському рівні. Щоб підкреслити вагу соціального діалогу, він призначив віце-президента, відповідального за його розширення. Про необхідність врахування в політиці ЄС соціального виміру та «перезавантаження» соціального діалогу заявили президент Європарламенту Мартін Шульдц, президент Франції Франсуа Олланд, мер Парижа Анна Ідальго, а також генеральний директор Міжнародної організації праці Гай Райдер.

Як відомо, соціальний діалог пронизує весь процес євроінтеграції, він закладений у договорах ЄС, Хартії фундаментальних прав ЄС, європейському трудовому законодавстві, правозастосовній практиці Європейського суду, Європейській соціальної хартії та конвенції МОП, ратифікованих країнами ЄС. Однак універсальної моделі соціального діалогу не існує, тож усі постійно діючі або спеціалізовані форми ведення такого діалогу мають бути пристосовані до національних умов і конкретної ситуації.

Говорячи про розвиток виробничої демократії в Україні, ми вимушені констатувати, що дієвого соціального партнерства до цього часу не існує, як і в жодній з пострадянських країн. Хоча за формами діалогових стосунків ми виглядаємо доволі європейськими. Всі проекти постанов і законів, ініційованих Урядом, направляються СПО профспілок для обговорення, маємо представництва на засіданнях Кабінету Міністрів і профільного Комітету ВРУ з питань соціальної політики, праці та соціального забезпечення, на національному рівні укладена на тристоронній основі Генеральна угода, діють соціально-економічні ради, в тому числі територіально-об'єднані, діють соціально-економічні ради, в тому числі територіально-об'єднані ще не сприймають і профспілки як рівних партнерів при розробці програм, прийнятті рішень, і головне, належно реагують на їхні пропозиції, беручи до реалізації.

Україні, як державі, що визначила пріоритетом вступ до Євросоюзу,

необхідно продовжити реформування трудового та соціального законодавства для узгодження з нормами ЄС та відповідними конвенціями МОП не лише для їх більшої адаптації до змін, що відбуваються, а й для посилення захисту працюючих. Зокрема, ми не можемо миритися з тим, що в минулі роки шляхом внесення змін до так званих галузевих законів фактично вимито право працівників на страйк, гарантоване статтею 44 Основного Закону.

– Ви сказали про необхідність пошуку власної національної моделі соціального діалогу, і це підтверджується виступами провідних європейських політиків. На чому, власне, потрібно сфокусувати увагу, щоб досягти успіху?

– Соціальний діалог – це важливий компонент належного державного управління, а участь усіх трьох сторін у становленні та реалізації соціально-економічної політики держави дозволяє забезпечувати баланс між потребами економічного розвитку і соціального благополуччя. Тому прийнятій на конгресі підсумковий документ – Паризький маніфест – має не лише європейське звучання, а й велику практичну користь для країн, які стали на шлях євроінтеграції.

Темою номер один на форумі було питання про сталій економічний розвиток і робочі місця. Його вирішення наші європейські колеги вбачають у діях, спрямованих на зміцнення реального сектору економіки і стимулювання інноваційних, конкурентоздатних і соціально стабільних галузей та послуг. Глобалізація диктує свої умови, і Європа має адекватно реагувати на її виклики, щоб не втратити ринки. Однак ЄКП виступає проти фінансово орієнтованого на ринок капіталізму та вимагає узгодженої з профспілками промислової політики, повної зайнятості та якісних робочих місць. Вимагає покласти край політиці жорсткої економії, підвищити оплату праці, щоб стимулювати внутрішній попит та економічне зростання, скоротити соціальну нерівність. ЄКП бачить «новий шлях» для Європи, який передбачає програму інвес-

тицій в обсязі 2% від ВВП щорічно протягом 10 років, щоб створити якісні робочі місця з гідними умовами праці та її оплати. Головне завдання, яке вирішують європейські профспілки, – це створення сильної економіки для людей.

Генеральний секретар ЄКП Лука Вісентіні, якого обрано на цю посаду на чотирирічний період, зазначив, що роки кризи і скорочень були дуже руйнівними для сімей робітників. І ЄКП буде вести переговори з європейськими інститутами і роботодавцями, аби 2016-й став роком виконання президентом Єврокомісії обіцяного щодо соціальної Європи, досягнення найбільш вигідних результатів для робітників. Зокрема, у найближчі два роки має бути створено до 1,3 млн додаткових робочих місць, до березня 2016 року – розроблено пакет мінімальних соціальних прав як своєрідний «санітарний кордон» у рамках ЄС для захисту ринку праці та його вирівнювання на всьому європейському просторі.

Нині спільно з експертами Міжнародної організації праці завершується опрацювання Проєкту програми гідної праці для України. Національна соціально-економічна рада взяла на себе розроблення програми реформи оплати праці, кардинального підвищення її рівня.

Інші важливі питання, які обговорювались під час конгресу, це зростання конкурентоспроможності самих працівників, підвищення їх кваліфікації разом з науковими дослідженнями й інноваціями на робочих місцях як умова сталого економічного зростання. І звісно, в цьому питанні основна ставка робиться на молодь, створення для неї нових високо технологічних робочих місць, вимоги покласти край неоплачуванім стажуванням, віковій дискримінації тощо.

– Наскільки ці загальнопрофспілкові проблеми актуальні для українських профспілок, і що вони роблять, аби вплинути на ситуацію?

– Дійсно, багато в чому соціально-економічні проблеми, що постали перед нашими колегами, подібні тим,

які сьогодні долають українські профспілки. Це і урядова політика жорсткої економії «затягування пасків», і низький рівень оплати праці та її незадовільні умови, недостатня соціальна відповідальність бізнесу, молодіжне безробіття. Але все це в українських реаліях слід помножити на девальвовану гривню і надвисокий рівень інфляції. Тому Федерація профспілок України активно поєднує соціальний діалог на всіх рівнях з протестними діями, аби голос простої людини було почуто. Ми боремося і ведемо перемовини із соціальними партнерами не про «косметичне», а кількаразове підвищення мінімальної заробітної плати, встановлення справедливого прожиткового мінімуму, створення достатньої кількості якісних робочих місць, насамперед для молоді, з безпечними умовами праці, повагою до прав людей наймаючої праці. Ми домоглися внесення до Верховної Ради України пакета соціальних законопроектів про індексацію грошових доходів населення, зниження рівня оподаткування пенсій, здешевлення ціни на природний газ для населення, відновлення фінансування за рахунок коштів соціального страхування літнього оздоровлення дітей, санаторно-курортного лікування працівників.

ФПУ бере активну участь і вносить пропозиції щодо розробки та реалізації національних планів реформ у всіх доступних їй робочих групах і комісіях, виступаючи за європейські соціальні стандарти, зокрема як член Платформи громадянського суспільства «Україна – ЄС».

З огляду на досвід країн ЄС важливо те, що соціальний діалог виявився цінним демократичним засобом розв'язання соціальних проблем, сучасним і динамічним процесом, що має унікальний потенціал і широкі можливості для сприяння прогресу в питаннях глобалізації, регіональної інтеграції і перехідного періоду. Тому альтернативи соціальному діалогу в сфері соціально-трудова відносин для держави, що просувається шляхом євроінтеграції, немає.

Розмовляв Юрій РАБОТА

ПРИВІТАННЯ

9 ЛИСТОПАДА – ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТУРИ ТА МАЙСТРІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Шановні працівники культури, майстри народного мистецтва!

Сердечно вітаю вас із святом!

Завдяки вашим талантам, творчій праці, служінню прекрасному популяризується й розвивається національна культура та духовність, зберігаються традиції, історична пам'ять і самобутність українського народу. Низький уклін вам за щастя та радість, яку ви даруєте людям, і звеличення рідної України.

Щиро бажаю вам і вашим родинам міцного здоров'я, добробуту, гарного настрою, натхнення та нових звершень.

З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,

Голова Федерації профспілок України

Шановні друзі!

Від імені багатотисячної Профспілки працівників культури України дозволяю привітати кожного працівника сфери культури, від маленької сільської бібліотеки до потужного національного закладу, з нагоди професійного свята – Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, який відзначається 9 листопада разом з Днем української писемності та мови. Сьогодні, в непростий для України час випробувань, саме ви дбаєте про розвиток національних українських культурних традицій, збереження духовного надбання нації, даруєте людям високе мистецтво та свій блискучий талант, допомагаєте їм долати труднощі сьогодення.

Тож прийміть щире вдячність за високе служіння мистецтву, невтомний творчий пошук, самовідданість і подвижництво. Впевнена, що ви й надалі докладатимете зусиль задля утвердження заможної, духовно багатой України.

Бажаю всім вам міцного здоров'я на довгі літа, невичерпної енергії і оптимізму, щастя та радості, добра, надії, нових творчих здобутків та подальших успіхів у здійсненні світлих мрій і добрих задумів. Живіть довго і щасливо, у здоров'ї, радості, творчості. Будьте сьогодні, завтра і завжди опорою для всіх, кому люба і дорога культура українського народу.

З шаную та повагою до вас,

Людмила ПЕРЕЛИГІНА,

голова Профспілки працівників культури України

АНОНС

МОЛОДІЖНА РАДА. ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

3 листопада у столичному готелі «Турист» відбулося засідання Молодіжної ради Федерації профспілок України, на якому новим головою обрано Катерину Барішеву, голову Київської обласної організації працівників АПК, керівника Профспілкового клубу «Нове бачення». У засіданні взяли участь Голова ФПУ Григорій Осовий та його заступник Володимир Саєнко.

Докладніше читайте в наступному 45-му номері «ПВ».

ВОЛОДИМИР САЄНКО: «САНАТОРІЇ НЕ ЛИШЕ ДБАЮТЬ ПРО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ, А Й БЕРЕЖУТЬ КОШТИ ФОНДУ СОЦСТРАХУ»

2015 рік увійде в пам'ять українців як рік виборів і політики тотальної економіки держави на власних громадянах. Пригадуєте, як Уряд з легкої руки відмовився від новорічних подарунків дітям за кошти Фонду соціального страхування? А скільки українців цьогоріч не мали змоги оздоровити себе та власних дітей за рахунок коштів Фонду? Хоча плату за ці послуги люди здійснили повністю, відрахували чималі відсотки своїх зарплат до соцстраху, пояснює заступник Голови ФПУ Володимир Саєнко.

НА ЧАСІ

Виявляється, цього року жодної гривні, сумлінно сплаченої до Фонду, не було витрачено на санаторно-курортне лікування. Спочатку прикривалися економічною кризою, потім АТО, далі – реформами, але зрушень так і не відбулося. Хоча ще у 2014 році на путівки до санаторно-курортних закладів пішло 1,1 млрд грн. За словами Володимира Саєнка, це дало змогу покращити здоров'я приблизно 180 тис. українців. Натомість у 2015 році жодна застрахована особа не оздоровилася за кошти

соцстраху. Та й кількість закладів, де можна було б зробити це якісно, суттєво зменшилась. Так, 55 санаторіїв-профілакторіїв призупинили свою діяльність, 43 заклади зробили це тимчасово, 12 – взагалі ліквідовано, а більше 1 тис. висококваліфікованих медичних працівників опинилися на вулиці.

Чи навчають чиновники на власних громадян і наступного року, стане відомо лише після слухання відповідного законопроекту у Верховній Раді. А тим часом уже 19,2 тис. українців подали заявки на отримання путівки для реабілітаційного оздоровлення до санаторно-курортних закладів. Це у півтора раза більше, ніж у 2014 році, пояснює заступник Голови ФПУ.

Згідно з останніми статистичними даними МОЗ, дорослі, які мали змогу оздоровитися, впродовж наступного року хворіють втричі рідше, ніж ті, що не оздоровлювались. А діти взагалі можуть без хвороб перенести осінньо-зимовий період, пройшовши лікування або оздоровлення в санаторно-курортній зоні.

Але не лише громадянам, а й Фонду вигідно мати санаторії. Так, середня вартість путівки на реабілітаційне або відновне лікування становить

У 2015 РОЦІ ЖОДНА ЗАСТРАХОВАНА ОСОБА НЕ ОЗДОРОВИЛАСЯ ЗА КОШТИ СОЦСТРАХУ.

8,1 тис. грн. Але, як зазначає Саєнко, фактично воно обходиться у 10,5 тис. грн, оскільки крім лікування Фонд соціального страхування компенсує й витрати за лікарняним листком. Якщо ж такі заклади відвідувати

не після травми чи хвороби, а під час відпустки задля оздоровлення, то вартість путівки скорочується вдвічі. Хоча насправді соцстраху вона обходиться у 5,2 тис. грн, оскільки за умовами її отримання 10–20% від вартості путівки має сплатити застрахована особа.

І це лише один з багатьох варіантів, який дозволяє санаторіям не тільки дбати про здоров'я нації, а й берегти кошти Фонду соціального страхування. Про інші ви можете дізнатися з інфографіки.

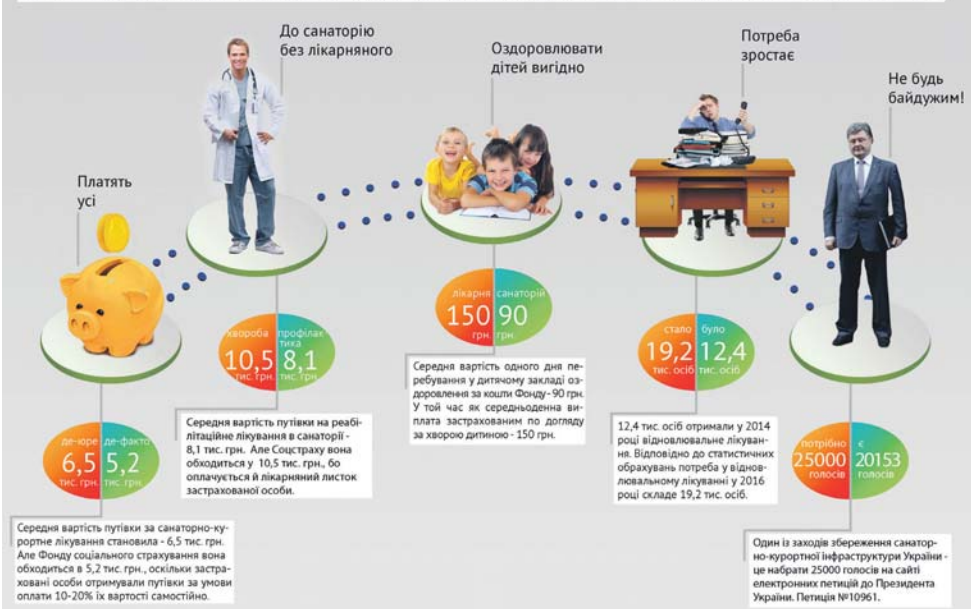
ПОКИ ВЕРСТАВСЯ НОМЕР

3 листопада Верховна Рада України ухвалила закони:

– «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо забезпечення діяльності фондів соціального страхування у період реорганізації», зареєстрований за № 2775.

– «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо часткового фінансування санаторіїв-профілакторіїв вищих навчальних закладів», зареєстрований за № 1865.

ЯК САНАТОРНО-КУРОРТНІ ЗАКЛАДИ ЗАОЩАДЖУЮТЬ КОШТИ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ЗАПОРІЖЖЯ

Відбулася XXV обласна міжспілкова конференція профспілок Запоріжжя, в якій взяли участь заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк, голова Запорізької обласної федерації роботодавців, народний депутат Петро Ванат, перший заступник Запорізького міського голови Дмитро Свіркін.

Голова Запорізької обласної ради профспілок Віктор Слассьон у своїй доповіді зупинився на найбільш важливих моментах минулого п'ятиріччя, а також окреслив головні напрями роботи облпрофради як у найближчий час, так і на перспективу. «П'ятиріччя, що минуло, видалося складним і неоднозначним. У звітному періоді особлива увага приділялася збереженню та розвитку виробництва, оскільки лише на діючому підприємстві можна забезпечити повну зайнятість членів профспілки, гідну оплату праці, соціальні гарантії та безпечні умови праці. Профкоми підприємств, установ та організацій доклали чималих зусиль, аби ситуація в трудових колективах не вийшла з-під контролю. Облпрофрада спрямувала свою роботу на вдосконалення форм і методів соціального діалогу», – зазначив Віктор Слассьон. Велика увага в доповіді і виступах приділялася питанню підвищення заробітної плати, контролю за виконанням законодавства про працю, колдоговірної роботи. У демократичній країні труднощі кризи і реформ

повинні справедливо поділятися на трьох: державу, бізнес і народ. Профспілки області категорично відкидають радикальні методи влади у ставленні до свого народу, а також вимагають приймати такі істотні нововведення тільки після консультацій з усіма сторонами соціального та досягнення консенсусу. В обговоренні брали участь машиніст теплового, голова цеху управління ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» Олександр Горбачов, голова Вільнянської районної профспілкової організації профспілки працівників агропромислового комплексу Володимир Шелехов, голова Запорізької обласної організації працівників агропромислового комплексу Надія Гринь, голова профспілкового комітету первинної профспілкової організації ДТЕК Запорізької ТЕС Павло Музика, голова Запорізької обласної федерації роботодавців, народний депутат Петро Ванат, перший заступник Запорізького міського голови Дмитро Свіркін та ін.

У виступі Сергія Кондрюка йшлося про найбільш важливі та актуальні проблеми, над вирішенням яких працюють сьогодні профспілки України, а також подальші дії ФПУ з відстоювання законних соціально-економічних прав та інтересів трудящих.

На конференції було прийнято звернення до Президента України, органів влади та роботодавців, обрано раду та визначено завдання на майбутнє. Головою облпрофради обрано Віктора Слассьона, його заступником – Ігоря Скороходова.

Прес-центр
Запорізької
облпрофради

ПРОТЕСТ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКІВ

Працівники теплокомуненергетичних підприємств Львівщини терпіли до останнього дня, сподіваючись, що Уряд виконає Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації фінансового стану НАК «Нафтогаз України» від 14.05.2015 № 423-VIII, за яким він повинен був затвердити порядок списання пені, штрафних санкцій та реструктурування боргів 2014 року. Термін вийшов, а згадані нормативно-правові акти про списання компанією «Нафтогаз» тепловикам державних боргів за енергоносії не затверджені.

ЛЬВІВЩИНА

Обсяг коштів для відшкодування державою за бюджетних споживачів становить 110,3 млн грн, або 23,2% від загальної суми боргів, у тому числі червоноградським теплоенергетикам заборговано 55,5 млн грн. «Нафтогаз України» подав на боржників до суду. Їхні рахунки заблоковані, не виділяються ліміти на споживання газу, отримані лише попередження від РГК «Львівгаз» про припинення газопостачання.

Працівники, приміром, «Червоноградтеплоенерго», за словами голови Львівської обласної організації профспілки працівників комунального і побутового обслуговування Богдана Козло, лишилися без зарплати на чотири місяці. Крайня нужда змусила понад три десятки працівників разом із своїм

профлідером Галиною Семенюк приїхати до обласного центру на акцію протесту. Їх підтримала обласна організація галузевої профспілки. Акції протесту передували, продовжує Богдан Йосипович, неодноразові письмові звернення профактиву галузі, починаючи із серпня, до обласної виконавчої влади і Кабінету Міністрів. Було з цього приводу звернення до голови Львівської облдержадміністрації Олега Синютки, крім профактиву і Миколаївської міської ради. Виконавча влада області звернулася до Мінрегіону, Міненергетики та вугільної промисловості України, народних депутатів, вказавши, які конкретні зміни і поправки мають бути внесені до статей відповід-

них законів, щоб врегулювати ситуацію. Проте відповіді від Уряду не отримала.

Свої вимоги припинити штрафні санкції, списати борги, нараховані підприємствам ТКЕ за газ, виплатити працівникам заборговану зарплату, не стягувати з підприємств 10% на користь судовиконавчої служби, учасники львівської акції протесту подали до «єдиного вікна» Центру адміністративних послуг облдержадміністрації. Означена проблема – не регіональна, а всеукраїнська, наголосив обласний профлідер галузі. Центральний комітет галузевої профспілки домігся зустрічі профактиву з представниками Уряду.

110,3
млрд грн
заборгувала
державна
тепловикам
Львівщини за
бюджетних
споживачів

Ольга ЛОБАРЧУК

ЧЕРНІГІВЩИНА

ПРІОРИТЕТИ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОСВІТИ ВИЗНАЧЕНІ

У системі профспілкового навчання Чернігівської області розпочався навчальний рік. Що ж нового буде запроваджено в освітній процес? Які тематики семінарів нині актуальні? Навчання яких категорій слухачів є пріоритетним? На ці та інші запитання шукали відповіді члени Навчально-методичної ради при Федерації профорганізації Чернігівської області.

Основними темами розмови стали: відкриття двох шкіл профспілкового активу в Городнянському та Чернігівському районах; проведення навчання для новообраних лідерів первинних територіальних профорганізацій області; активізація роботи та навчання членів Молодіжної ради Федерації профорганізації Чернігівської області; розробка навчальних семінарів «Інтернет-сервіси, що полегшують роботу та життя» та «Сучасні підхо-

ди до культурно-масової роботи профспілок»; очікуване відкриття сайту Федерації профспілок Чернігівської області та проведення навчання для керівників членських організацій з питань використання цього інформаційного ресурсу. Директор Навчально-методичного центру профспілок Ірина Дорожкіна презентувала новостворений структурний підрозділ НМЦ – Центр освіти дорослих «Перспектива» та наголосила на необхідності більш ефективного вико-

ристання його можливостей профспілковими організаціями області, а також залучення до навчального процесу різних категорій профактиву. Окрім того, обговорювалися найближчі плани з проведення спільних навчальних та медіа-заходів разом із соціальними партнерами, а саме круглих столів, фахових дискусій, семінарів для сторін колдоговірного процесу, зустрічей з представниками органів державної влади.

Віталій КОПИШ

ВАЖЛИВІСТЬ СПІВПРАЦІ З ПРОФСПІЛКАМИ У ВИРІШЕННІ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

ВОЛИНЬ

Обласний центр Волині з робочим візитом відвідали Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий та очільник Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль.

У ході візиту вони оглянули Луцький підшипниковий завод та ознайомилися з досвідом ведення подібного бізнесу. Зокрема, захід відбувся у рамках співпраці тристоронньої соціально-економічної ради за участю представників Федерації профспілок, Федерації роботодавців та голови Волинської ОДА.

Як повідомляє відділ інформаційної політики Волинської ОДА, гендиректор АТ «СКФ Україна» Володимир Цибульський влаштував для делегації екскурсію підприємством. Гості мали нагоду побачити потужності виробництва й умови роботи працівників. Потому до їхньої уваги керівник заводу продемонстрував презентацію про історію підприємства, основні напрямки його роботи та соціальні гарантії робітників. Зокрема, Володимир Цибульський зазначив, що 1968 року було прийняте рішення про будівництво заводу в Луцьку і вже через три

роки випущено першу промислову партію підшипників. У грудні 1997 року ВАТ «Луцький підшипниковий завод» увійшов до складу корпорації SKF.

Так, з 2000 року розпочалося виробництво компонентів підшипників, які постачаються на заводи SKF в Німеччині, Польщі та Бразилії. Згодом завод перейменували на ВАТ «СКФ Україна». Тоді ж відбувся перехід продукції на бренд SKF замість LBP, що свідчить про підвищення рівня її якості, а з 2010 року назву змінили на ПАТ «СКФ Україна».

Результатами роботи підприємничого заводу були приємно вражені Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий та очільник Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль. Вони говорили про те, що підприємство розвивається і показує неабиякі результати своєї діяльності, чого варто повчитися й іншим вітчизняним виробникам.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Володимир ГУНЧИК, голова Волинської ОДА: «353 млн грн для 10-ї шахти неодмінно слід передбачити в проєкті Державного бюджету на 2016 рік. Якщо про це говоритимуть ще й профспілки, ефект буде потужнішим».

На завершення голова Волинської ОДА Володимир Гунчик зупинився на кількох важливих для області питаннях. Він, зокрема, наголосив на необхідності співпраці з профспілками у вирішенні регіональних проблем. Так, нагальним є будівництво шахти № 10 у м. Новолинську, реформування дорожньої галузі та переведення «Волиньторфу» у статус комунального підприємства.

Важливі питання Волинського регіону:

- будівництво шахти № 10 у м. Новолинську;
- реформування дорожньої галузі;
- переведення «Волиньторфу» у статус комунального підприємства.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

ЗАСЛУЖЕНА ВІДЗНАКА

За підсумками Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України, проведеного в 2014 році (у першій категорії учасників: дошкільні, загальноосвітні, позашкільні навчальні заклади всіх типів), перемогу здобув колектив Вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького. Нагороджені почесною грамотою Міністерства освіти і науки України та Профспілки працівників освіти і науки України директор закладу, кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України Олег Гаврилюк та голова профкому Наталя Салабай.

Валерій МАРЦЕНЮК

КИРОВОГРАДСЬКА

ЗАВДАННЯ КВЕСТУ – МОЛОДІ ПІД СИЛУ

Молодіжна рада Федерації профспілок Кіровоградської області організувала незвичний захід – квест із командотворення «Крок за кроком», який пройшов на одному диханні і викликав море позитивних емоцій. Керівництво Кіровоградського педагогічного університету люб'язно надало місце для проведення квесту – спортивну базу «Буревісник». «Благословили» учасників на виконання цікавих і замислених завдань голова ФПО Максим Баланенко та голова Молодіжної ради Сергій Бойко. Квестові завдання були різноманітними і вимагали згуртованості команд, кмітливості, зосередженості, уваги, швидкої реакції. Причому, учасникам змагання потрібно було з допомогою шести паличок перенести кульки з одного кошика до іншого або із зав'язаними очима пройти лабіринт... Всі учасники квесту добре впоралися із завданнями, а найбільше очок набрали команди Молодіжної ради «Гідросили» (I місце), медичного коледжу (II місце) і комерційного технікуму (III місце).

Марія ІВАНОВА

ПІДБИТО ПІДСУМКИ РОБОТИ

КИЇВ

20 жовтня в актовій залі Будинку столичних профспілок, вул. Хрещатик, 16, під головуванням Валентина Мельника відбулося розширене засідання Ради Об'єднання профспілок, організації профспілок у м. Києві «Київська міська рада профспілок». У зібранні взяли участь керівники галузевих столичних профспілок, керівники первинок – члени Ради, члени Контрольно-ревізійної та Мандатної комісії, члени Молодіжної ради, очільники організацій прямого підпорядкування, голови первинок.

Про підтвердження повноважень нових членів Ради і членів Президії міськпрофради доповіла голова Мандатної комісії – голова Київської міської профспілки працівників зв'язку Надія Нефьодова. Голова міськпрофради Валентин Мельник ознайомив членів Ради з проєктом звіту про роботу в грудні 2010 – листопаді 2015 років та основними напрямками діяльності на наступний період. Обговоривши та затвердивши проєкт звіту, члени Ради доручили виступити на ХІ конференції голові міськпрофради Валентину Мельнику.

Проєкт змін і доповнень до Статуту Об'єднання профспілок, організації профспілок у м. Києві «Київська міська рада профспілок» та проєкти пропозицій щодо регламенту робочих органів ХІ Київської міської міжспілкової звітновибірної конференції представив заступник голови міськпрофради Володимир Рижих. Після обговорення члени Ради внесли відповідні проєкти документів на розгляд конференції.

Тетяна РУБАН, «ПВ»

СПІВЧУТТЯ

13 жовтня 2015 року пішов з життя перший заступник голови Об'єднання профспілок Харківської області (1989–2013 рр.) Анатолій Купріянович ШЕВЧУК.

Анатолій Купріянович Шевчук був компетентним, грамотним, авторитетним керівником, який завжди мав дуже виважений підхід до вирішення проблемних питань, чуйно ставився до людей, які потребували допомоги та підтримки, вмів об'єднувати трудівників на виконання виробничих завдань та здійснення соціально-економічного захисту. Об'єднання профспілок Харківської області глибоко сумує з приводу смерті свого товариша та висловлює глибокі співчуття рідним та близьким покійного.

Юлія СЕРЕДА,
старший науковий співробітник
Інституту економіки і прогнозування
НАН України:
«Є дуже цікавий індикатор, який ми
називаємо «інфляційними очікування-
ми». За останні півроку він перебуває
фактично на піку. За останні 10 років
дно таких очікувань було під час сві-
тової економічної кризи. Цьогоріч ми
опустилися нижче цього дна».

Олег СОСКІН,
економіст і політолог:
«Від того, що долар штучно занижують, відбу-
вається ще страшніший процес – доларова ін-
фляція. Україна чи не єдина в усьому світі, де
доларова інфляція становить майже 9% річ-
них. Якщо врахувати і цей фактор, фінансо-
вий і банківський сектори практично ведуть
на забій».

УКРАЇНА СТАЛА ГОЛО ЄВРОПЕЙСЬКИМ ЗЛИД

Швейцарський банк визнав Україну найбіднішою країною в Європі.

Таких висновків дійшли експерти Credit Suisse, порівнявши статки пересічних дорослих громадян різних держав Європи. Антирейтинг очолила наша країна, після Білорусі та Молдови. Втім, українцям до таких сумних рекордів не звикати. Минулоріч унаслідок падіння економіки ми мали найгірший у світі показник ВВП. Позаминулий рік запам'ятався іншими песимістичними даними. Власне, як і п'ять, десять і двадцять років тому. Чи з'явиться світло в кінці українського тунелю? Чи співвітчизники й надалі підтверджуватимуть імідж головного європейського бідняка? Над цим розмірковують «Профспілкові вісті».

СКЛАДОВІ БІДНОСТІ

За шість місяців нинішнього року ВВП України впав на 16,3%. У Міністерстві економічного розвитку стверджують, що найбільше економіка України страждає через конфлікт на Донбасі. А от про те, що негативний вплив на економіку держави здійснюють накопичені системні диспропорції, замовчують. Наслідками цих диспропорцій стали девальваційні та інфляційні шоки. Відтак безперечною складовою національної бідності слід визнати погіршення економічної ситуації в цілому, другим фактором виступає девальвація гривні. За рік заробітні плати українців скоротилися на третину.

За підсумками нинішнього року за рівнем економічного розвитку Україна виявиться в одному ряду із злидними країнами Центральної та Східної Африки, а низка країн із цих регіонів потіснить нас іще нижче. Нас уже обігнали Республіка Конго, де річний дохід на дорослу людину становить 2329 доларів США, Гондурас – 2369, Папуа Нова Гвінея – 2597, Нігерія – 2884 долари.

Та Гондурас – то не про нас. Ми маємо свої проблеми. Падіння економіки і стрибок долара призвели до катастрофічного зростання безробіття. Навіть великі компанії та виробництва масово скорочували штатних працівників, а кому пощастило – тих перевели на триденний робочий тиждень. Рівень безробіття, вирахований за методологією Міжнародної організації праці, сягає майже 10%, що вважається доволі високим показником. Насправді рівень безробіття ще вищий, стверджують аналітики ринку.

Тільки одному з чотирьох працівників упродовж першого півріччя підвищили заробітну плату. Інфляція і постійне зростання цін призвели до сумної статистики: половині офісних працівників бракує зарплати, аби дотягнути до наступної.

**ЗА
СТАНДАР-
ТАМИ ООН, МАЙЖЕ
ВСЯ УКРАЇНА ЖИВЕ ЗА
МЕЖЕЮ БІДНОСТІ. ПРО-
ЖИТКОВИЙ МІНІМУМ СТАНО-
ВИТЬ 33 ГРИВНІ 50 КОПІЙОК
НА ДЕНЬ. ЦЕ ПІВТОРА ДОЛАРА.
В АФРИКАНСЬКИХ КРАЇНАХ
В СЕРЕДНЬОМУ ВИТРАЧА-
ЮТЬ 1 ДОЛАР 25 ЦЕН-
ТІВ НА ДЕНЬ.**

Причому 15% компаній змушені через економічну нестабільність затримувати виплату зароблених коштів своїм працівникам. Борги із зарплати вже давно стали національною рисою.

Стрибок долара не тільки сприяв зростанню вартості харчів, ліків, комунальних і транспортних послуг, а й посилив кредитне навантаження на українців. Бо навіть для валютних

боржників, які «відстояли» бодай найменші пільги, кредити обходяться у півтора-два рази дорожче.

Можна ще довго продовжувати перераховувати складові української бідності. Проте непокоїть інше. Влада запевняє світ, що за останні 15 років Україна змогла скоротити рівень бідності втричі. Міністр фінансів Наталя Ярецько присягається, що країна «заживе добре» і досягне рівня Швейцарії. Щоправда, у дуже далекому майбутньому – через 25 років. Може, колись це і станеться. За обіцянки такої далекої перспективи міністр не несе жодної відповідальності.

А от міністр української економіки Айварас Абрамовичус «га-

рантує» зростання економіки вже наступного року – аж на 3%. Натомість більшість експертів стосовно ренесансу вітчизняної економіки не дають позитивних прогнозів. Політичний експерт Володимир Шевченко переконаний, що відбувається тотальна деіндустріалізація країни. І ці зміни, на його переконання, незворотні. Україну заштовхнули у режим виживання, наобіцяли перспектив реформування усього, що тільки підлягає реформуванню. Та про справжні реформи забули.

ПАСКИ НА ШИЇ

Курчат рахують восени. А в Україні восени – новий виток зростання цін. Після чергового підвищення нас заспокоюють: це

Ярослав ЖАЛИЛО, президент Центру антикризових досліджень:
«Перше, чим має зайнятися влада, – це антимонопольне регулювання, припинивши зловживання монопольною поведінкою торговельних мереж. Друге – жорстко контролювати ціноутворення у сфері насамперед комунальних тарифів».

Олег УСТЕНКО, виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера:
«Україна – найбідніша країна Європи. За результатами цього року наш ВВП на душу населення становитиме близько 2 тисячі доларів США на людину. Водночас, наприклад, Нігерія виходить на показник ВВП на душу населення 2,2 тисячі доларів. А Польща цьогоріч покаже результат 15 тисяч доларів на людину».

Всеволод СТЕПАНЮК, економічний експерт:
«Імідж України продовжує неухильно скорочуватися до рівня Сомалі, даруйте за таке порівняння. Жодного прориву на міжнародній арені в Україні не було. Навіть по сусідній Польщі стало помітно, що за останній рік до нас почали ставитися набагато гірше».

ВНИМ ДАРЕМ

33%
УКРАЇНЦІВ ОЦІНЮЮТЬ
СВОЄ МАТЕРІАЛЬНЕ
СТАНОВИЩЕ НИЖЧЕ
СЕРЕДНЬОГО, 31% – ЯК
НИЗЬКЕ, 11% – ЯК ДУЖЕ
НИЗЬКЕ.

У 500
РАЗІВ
УКРАЇНЦІ
БІДНІШІ ЗА
ШВЕЙЦАРЦІВ.

українці планують купувати на передновітні розпродажах, бо придбавати його зараз – суцільне божевілья. Нині надзвичайно популярні ринки, де торгують речами «з чужого плеча», хоча й там торговці піднімають ціни на поношений одяг.

А от комунальні послуги, оренда житла, ліки поки що залишаються серед витрат, на яких економлять найменше. Але якщо ціни й надалі так стрімко зростатимуть, а доходи українців іще швидше падатимуть, то існує ризик, що в ЖКГ стикнуться із масовими неплатежами, а лікарні – з ризиком напливом пацієнтів.

Тим часом на тлі політичної та економічної кризи трьох останніх років кількість українських мільйонерів зростає. Станом на 1 квітня нинішнього року дохід у понад один мільйон гривень офіційно задекларувало 683 українці. Це на три відсотки більше, ніж за аналогічний період минулого року. Купівельна спроможність таких людей не надто залежить від девальвації та інфляції. Решта населення стане безпрецедентно бідним за нинішньої політики Національного банку на чолі з Валерією Гонтаревою та урядом Арсенія Яценюка, значає колишній заступник глави Нацбанку Олександр Савченко. На його думку, суспільство за таких умов не зможе довго мирно існувати. Закилки затягнуті паски стали зашморгом на шиях переважної більшості українців.

За підрахунками аналітиків, нульове зростання ВВП при зростанні ціни на 12% означає, що громадяни цього року втраять 40% реальних доходів, а наступного – 10, а то й усі 20%. Дані соціопитувань свідчать, що лише третина українців го-

това терпіти труднощі за умов проведення «реформ, що згодом покращать життя», а 29% населення категорично не погоджується на зниження рівня життя. Бо воно зараз і так для багатьох просто нестерпне.

ХТО ДАВНЄ ПОМ'ЯНЕ

Трохи більше року глава Національного банку Валерія Гонтарева видала свій прогноз інфляції – менше 10%. Це точно буде однозначна цифра, заявляла головний банкір. Однак, за даними Державного комітету статистики, споживчі ціни на товари та послуги зросли на 41,4%, тоді як за аналогічний період 2014 року зростання цін становило 17%. Більш масштабної й потужної інфляції наша країна не зазнавала впродовж останніх двадцяти років. Тож, як кажуть, хто пом'яне сказане главою Нацбанку...

При цьому експерти попереджають: інфляція в Україні триватиме. От тільки наскільки? Нацбанк дає свій прогноз – до кінця року зростання споживчих цін сягне 44%. У Міністерстві економічного розвитку менш оптимістичний показник – 46%. Уряд пропонує одразу три сценарії: падіння ВВП на 11,9% при інфляції 42,8%, падіння економіки в діапазоні від 5,5 до 8,6% при інфляції у діапазоні від 26,7 до 38,1%.

Аналітики МВФ прогнозують інфляцію на рівні 50%. З ними погоджується і виконавчий директор Фонду Блейзера Олег Устенко. Дехто з аналітиків фінансового ринку схильний вважати, що реальний рівень інфляції 2015 року – не нижче 70%. Вагомий вплив на процес інфляції матиме підвищення тарифів на опалення. У

столиці вартість обігріву одного квадратного метра становить 16,14 гривні замість минулорічних 9 гривень.

На думку експертів, українська інфляція, без сумніву, стане найвищою серед країн Східної Європи. Навіть якщо порівнювати з Російською Федерацією чи з Казахстаном, рівень зростання цін в Україні є катастрофічним.

Чому ж так різняться показники інфляції не тільки поміж експертами, а й фахівцями з уряду? З одного боку, напрошується думка про повну некомпетентність влади, а з іншого – небажання показати реальний стан економіки та фінансів. Певно, комфортніше почуватися головним зебраком у Європі, до якої закликають можновладці. Цей рік зробив українців біднішими за кolumбійців та бразильців, за темпальні зубожіння ми попереду планети всієї. Ми не можемо навіть у цифрах звести кінець з кілками. У 2015 році відбулося зростання рівня бідності до 33% проти цільового орієнтуру 7%. Хто такі орієнтири визначив і чому вони не виконані?

Тут би глави Нацбанку показати перед народом, визнати свою помилку в підрахунках інфляції. Та ні! Вона знову прогнозує українцям світле майбутнє. «За нашими планами, за три роки у нас буде інфляція 5%. Зараз усім смішно, коли чуємо цю цифру, але я впевнена, що вже тоді зможемо сказати, що місія виконана, а мости побудовані», – заявила Гонтарева.

Може, і було б смішно, однак поки що це сумно. Від того, що вкотре світ визнав нас найбіднішими. Та ще сумніше від того, що людські жертви на Майдані, напевне, були абсолютно невинуватими.

КОМЕНТАР

Григорій ОСОВИЙ,
Голова
Федерації
профспілок
України:

Останнім часом кількість працюючих бідняків в Україні зростає більш ніж у півтора раза. Тільки 8 мільйонів співвітчизників мають постійне місце роботи. Ця статистика вражає. Проте її помічають лише безробітні та профспілки. Уряд не помічає проблеми, або робить вигляд, що не помічає.

Але проблема є, без вирішення вона нікуди не зникне. В умовах неповного робочого часу працюють 8,6% українських робітників. І отримують за це жebraцьку зарплату. Заробітна плата в Україні низька. Про це нам нагадують міжнародні інститути після проведення моніторингів, досліджень, аналізів. Результати таких досліджень іще раз доводять, що Україна не просувається, а буквально котиться у прірву злиденного існування.

Згідно з розрахунками ООН нижньою межею бідності визначено 5 доларів США на день. В Україні мінімальна заробітна плата трохи вище півтора долара на день. То про який європейський рівень життя говорить влада? Чи, може, народ такий сліпий, що не помічає цього рівня?

Градус недовдоволення діями влади зростає. Це надто тривожний сигнал для суспільства. Ще наведені профспілки провели соціологічне опитування, одним із питань якого було й таке: чи готові ви до участі у протестних діях? Опитали не сто, не тисячу, а сто тисяч наших співгромадян. Відповідь вразила: більш як половина респондентів без вагань заявила про готовність виступити на захист своїх законних прав – мати роботу і гідний заробіток. Думаю, якщо провести таке дослідження зараз, коли ми виступаємо у статусі найбідніших у Європі, відсоток людей, готових вийти на акції протесту, був би доволі високим. Не виключаю, що не за горами всеукраїнська акція протесту. Бо розрив між багатими й бідними в Україні сягнув критичного рівня – у 50 разів. Тільки війна на сході стримує українців від соціального вибуху.

Неодноразові спроби профспілок за допомогою соціального діалогу встановити об'єктивний прожитковий мінімум, економічний і соціально виважений, обґрунтований розмір мінімальної заробітної плати, на жаль, поки що не принесли бажаних результатів.

ще не межа. Відтак економити на всьому почали не тільки пенсіонери і студенти, а й люди середнього достатку, котрі за безпечені стабільною роботою з нормальним заробітним платою. Загалом ближче до зими українці масово перейдуть на підліжний корм. Добре, якщо встигли запаситися порівняно недорогими овочами, бо вже зараз городина б'є рекорди.

На що українці витрачають гроші? Звісно, на товари першої необхідності. Найменше витрачають на подорожі, побутову техніку, театри і концерти.

Ощадливішими стали до одягу та взуття. Цієї осені, переконають аналітики, додасться роботи невеличким ательє, бо люди масово почнуть нести речі на «перелицовання». Взут-

БОРІТЬБА ЗА НЕДОПУЩЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ АНТИСОЦІАЛЬНИХ І АНТИКОНСТИТУЦІЙНИХ РІШЕНЬ ВЛАДИ

З'їзд

Фаховою та принциповою видалася розмова щодо стану та перспектив розвитку галузі житлово-комунального господарства у країні, що відбулася 22 вересня на VI з'їзді Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України.

Як повідомляє прес-центр ФПУ, у роботі форуму взяли участь Голова ФПУ Григорій Осовий, представники братніх профоб'єднань з Білорусі та Молдови, народний депутат України Сергій Каплін, більш як 100 делегатів з усіх регіонів України.

Було підбито підсумки роботи Профспілки за період з листопада 2010 року до жовтня 2015 року та визнано, що вона спрямовувалась на забезпечення соціально-економічного захисту спілчан та сприяння вирішенню проблемних питань галузевих підприємств.

У доповіді голови ЦК Профспілки Олексія Романюка зазначалося, що спілчанам доводиться працювати у надзвичайно складних політичних і соціально-економічних умовах, що склалися останніми роками, і основним завданням Профспілки в цей період була боротьба за недопущення прийняття антисоціальних і антиконституційних рішень влади, які призвели до різкого падіння рівня життя населення, безробіття, звуження законних прав та інтересів громадян, обме-

ження прав профспілкових організацій. За словами доповідача, проблемні питання виборним профспілковим органам вдавалося вирішувати спільно із соціальними партнерами через механізм дії Генеральної, галузевої, територіальних угод та колективно-договірного регулювання.

Голова ФПУ Григорій Осовий звернув увагу делегатів та учасників з'їзду на завдання, які постали перед профспілковим рухом у зв'язку із складною соціально-економічною та політичною ситуацією, що склалася у країні. Він розповів про основні напрями роботи ФПУ, спрямовані на вирішення проблем з підвищення зарплат і пенсій, повернення боргів із зарплат, вирішення колективно-трудового спору на національному рівні з Кабінетом Міністрів України та СПО сторони роботодавців тощо.

Народний депутат Сергій Каплін під час свого виступу назвав дії профспілок, зокрема працівників ЖКГ, подвигом: «Вам вдалося не лише зберегти профспілку, а й не дати захопити власність профспілок, на що зараз націлені багато ділків». Народний обранець наголосив на необхідності боротися за зниження необґрунтовано підвищених тарифів на комунальні послуги для населення, а також звинуватив Уряд у небажанні підтримувати дієвий соціальний діалог із профспілками. На переконання депутата, жодних перешкод для цього не існує, лише небажання окремих високопосадовців.

Головою Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України на наступний період одногласно обрано Олексія Романюка.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ВАША ПІДТРИМКА – НАША ПЕРЕМОГА!

29 жовтня голова Благодійної організації «Благодійний медичний фонд «Лелеко», радник Голови ФПУ Сергій Мартинюк передав 12,5 кг пластмасових кришок директорів Кришок директорів Благодійної організації «Благодійний фонд «ОВЕС» пані Наталії Тарасовій.

За цінним для бійців АТО вантажем разом із пані Наталією прибув її син Денис, який захищав Україну у складі полку «Азов».

На сьогодні фонд «Лелеко» вже зібрав понад 7 тонн кришок. Приєднуйтеся до благодійної акції фонду «Лелеко»!! Ваша підтримка – наша перемога!

Акція зі збору кришок для виготовлення протезів для постраждалих українських воєнків відбувається за підтримки Федерації профспілок України. Сергій Мартинюк дякує друзям та спілчанам за активну підтримку у проведенні акції.

Нагадаємо, що Благодійний медичний фонд «ЛЕЛЕКО» – це організація, яка допомагає постраждалим учасникам Революції Гідності та військовим, що брали участь в АТО, і завжди відкрита для співпраці. До співпраці із фондом уже долучилися ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», ПрАТ «Укрпрофтур», Федерація профспілок України.

БЛАГОДІЙНИЙ МЕДИЧНИЙ ФОНД «ЛЕЛЕКО»

ПІДСУМКИ: ЯК РЕАЛІЗОВАНО ПОЛОЖЕННЯ ГАЛУЗЕВОЇ УГОДИ?

ПЛЕНУМ

21 жовтня напередодні професійного свята – Дня працівника соціальної сфери Центрального Профспілки працівників соціальної сфери України провела пленум, на якому було розглянуто питання «Про реалізацію положень Галузевої угоди щодо створення умов для забезпечення стабільної діяльності та розвитку галузі, дотримання законодавства про працю». У роботі пленуму взяли участь заступник міністра соціальної політики Валерій Ярошенко, заступник Голови ФПУ Сергій Українець, представники департаментів Мінсоцполітики.

Аналізуючи стан виконання взаємних зобов'язань за Галузевою угодою та колдоговорами, промовці зазначали, що їх реалізація сприяла стримуванню розвитку негативних процесів у сфері соціально-трудових відносин, формуванню системи соціального захисту працюючих на засадах соціального партнерства. У рамках реалізації норм і положень Галузевої угоди, колективних договорів профспілкова сторона вживає заходів для вирішення спірних питань шляхом переговорів із представниками всіх гілок влади. ЦР Профспілки, територіальні ради зверталися до Кабінету Міністрів, Верховної Ради, Міністерства соціальної політики щодо збільшення державного фінансування для установ та організацій соціальної сфери, неприпустимості застосування залишкового принципу розподілу коштів на галузь, встановлення державних

гарантій працівникам, удосконалення системи оплати праці, приведення у відповідність до виконуваних обов'язків навантаження чисельності працюючих, недопущення їхнього скорочення. Пріоритетним напрямом роботи ЦР Профспілки було вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням гідного рівня оплати праці працівників галузі, в тому числі органів виконавчої влади та посадових осіб органів місцевого самоврядування, членів профспілки, оплата яких здійснюється на основі Єдиної тарифної сітки, а також працівників інших установ та організацій. В умовах змін до законодавства у питаннях захисту трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників соціальної сфери посилюється місце і роль виборних органів територіальних організацій усіх рівнів. Налагодження ефективної взаємодії з місцевими органами влади та органами самоврядування має стати основою діяльності профспілкових органів у процесі формування та реалізації регіональної політики.

З метою недопущення зниження життєвого рівня членів Профспілки ЦР і надалі домагатиметься від Уряду, міністерства вжиття заходів, спрямованих на підвищення зарплати, створення умов для забезпечення прав працівників на працю, відстоюватиме їхні конституційні права. ЦР було розроблено проект нової Галузевої угоди, який направлено у міністерство.

Володимир ТЬОТКІН,
голова Профспілки працівників соціальної сфери України

АБИ НЕ ЗАВЕРШИЛОСЯ

ЯК ЗАВЖДИ

ГАРЯЧА ТЕМА

Актуальні питання реформування лісової галузі та заходи, яких потрібно жжити профспілкам задля ефективного захисту соціально-економічних прав та інтересів працівників галузі, обговорили учасники позачергового Пленуму Профспілки працівників лісового господарства України. В заході взяли участь і виступили голова Державного агентства лісових ресурсів України Олександр Ковальчук, заступник Голови ФПУ Сергій Українець.

РЕФОРМУВАННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА НЕ МАЄ ПОГІРШИТИ СТАНОВИЩЕ ПРАЦІВНИКІВ

Необхідність проведення позачергового Пленуму спричинена схваленням колегією Мінагрополітики Концепції реформування лісового і мисливського господарства, презентованої головою Держлісагентства 19 жовтня на засіданні колегії.

З інформацією «Про Концепцію реформування лісового і мисливського господарства України та ризики соціального характеру для трудових колективів галузі, що викликані її впровадженням» виступив голова профспілки працівників лісового господарства Степан Кривов'язий.

Перш ніж перейти до головного питання, він коротко зупинився на роботі галузі. Степан Кривов'язий зазначив, що станом на 1 жовтня поточного року в лісгосподарській галузі функціонує 408 підприємств, установ та організацій, у яких працює майже 50 тисяч осіб. «Відрадно зазначити, що, незважаючи на всі негаразди, лісгосподарська галузь – одна з небагатьох у нашій країні, яка працює стабільно, прибутково та ефективно, – наголосив він. – Дохід від реалізації продукції за 9 місяців цього року сягнув понад 7,6 млрд грн, а чистий фінансовий результат (або прибуток) – 590 млн грн. Кожне штатне робоче місце дало державі майже 11,9 тис. грн прибутку. За цей період на ведення лісового господарства було спрямовано 2,4 млрд грн, що на 682 млн грн більше, ніж за аналогічний період минулого року. 31,6% власних об'єктових коштів, тобто майже третина сукупного доходу, повертається на потреби ведення лісового господарства. Підприємствами галузі внесено

до зведеного бюджету та всіх фондів 2,3 млрд грн податків, зборів та обов'язкових платежів, тобто кожен кубічний метр заготовленої деревини дав до бюджету майже 135 грн».

Водночас, за словами голови Профспілки, на потреби лісгосподарської галузі із загального фонду Державного бюджету країни виділено лише 134,9 млн грн, або 5,6% від загальної суми коштів, використаних на ведення лісового господарства.

«Ми, профспілковий актив, чудово розуміємо, що в галузі є чимало невирішених питань, виробничих проблем, над якими потрібно працювати, – сказав Степан Кривов'язий. – Коаліційна угода, Програма дій Кабінету Міністрів орієнтує нас на реформування економіки, невід'ємною частиною якої є лісове господарство... Але для нас було повною несподіванкою, коли ми дізналися із засобів масової інформації, інтернету про презентацію Концепції реформування лісового та мисливського господарства на колегії Міністерства аграрної політики та продовольства України, схвалення документа колегією і направлення його до Кабміну. Ще більше нас здивувала інформація, що ця Концепція готувалася робочими групами, а також було обговорення та узгодження її проекту з громадськістю. Офіційно заявляю, що профспілки не мають до цього жодного стосунку. Протягом всього наступного після презентації дня ми шукали цей документ і тільки під вечір знайшли презентацію на одному із сайтів. За цей час від обласних і первинних профорганізацій надходили численні дзвінки та письмові

звернення щодо цієї ситуації. До цього часу ми не маємо офіційного документа, але, вивчивши презентацію, ми побачили, що галузі, трудовим колективам таке реформування може завдати непоправної шкоди».

Що ж передбачає запропонована реформа? Як пояснив голова Профспілки, це, перш за все, створення на базі діючих підприємств лісових і мисливських господарств єдиного підприємства з централізацією управлінських, організаційних функцій і фінансових ресурсів. Такі дії передбачають ліквідацію державних підприємств згідно з чинним законодавством України. А це, у свою чергу, викличе

величезні матеріальні виклики, пов'язані з передачею основних засобів, уповільненням виробничого процесу, проте найголовніше – це звільнення працівників цих підприємств. Ще більше схвилювала людей, особливо південно-східного регіону, заява про повну відмову від бюджетного фінансування. Це завдасть непоправної шкоди не тільки трудовим колективам, а й тим територіям, на яких працюють підприємства, оскільки мета їх діяльності має виключно екологічний характер. Таким чином, ці підприємства чи представництва (згідно з Концепцією) не зможуть виконати весь комплекс лісгосподарських,

лісоохоронних і захисних робіт, що ставить під сумнів проведення лісорозведення на цих територіях. Існує величезна загроза кадрових втрат, особливо в південно-східних регіонах, де підготовлені спеціалісти-лісівники – у величезному дефіциті.

У своєму виступі голова Державного агентства лісових ресурсів України Олександр Ковальчук поінформував про стан галузі в сучасних складних соціально-економічних умовах. Він наголосив, що, незважаючи на вкрай обмежене фінансування галузі, вона працює та робить значний внесок у розвиток країни. Високопосадовець також запропонував профспілкам підписати меморандум про спільні дії.

Заступник Голови ФПУ Сергій Українець зазначив, що соціальний діалог у галузі має відбуватися за європейськими стандартами – відкрито, прозоро, ефективно, з урахуванням інтересів усіх його сторін. Він наголосив, що профспілки – за такий діалог, у тому числі за підписання меморандуму про спільні дії.

Учасники Пленуму ухвалили відповідну постанову, а також звернення до Президента України Петра Порошенка та міністра аграрної політики і продовольства Олексія Павлика.

Олексій ПЕТРУНЯ

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Степан КРИВОВ'ЯЗИЙ, голова Профспілки працівників лісового господарства України:

«Ця реформа тягне за собою низку інших значних ризиків. Зокрема, ми маємо не забувати, що практично всі підприємства галузі розташовані в сільській місцевості і є не тільки основними наповнювачами місцевих бюджетів, а й у багатьох випадках містоутворюючими підприємствами, утримувачами соціальної сфери сіл та містечок. Одноразово наші працівники – члени профспілки поповнять лави безробітного сільського населення, що ще більше ускладнить і до того складну соціальну ситуацію в українському селі. Звісно, що про недосконалість цієї реформи можна говорити дуже довго, але у цій ситуації нас надзвичайно вражає закритість, а б сказав, секретність розробки проекту цієї реформи. Хто автори? Хто відповідь за наслідки?»

Сергій УКРАЇНЕЦЬ, заступник Голови Федерації профспілок України:

«Соціальний діалог у галузі має відбуватися за європейськими стандартами – відкрито, прозоро, ефективно, з урахуванням інтересів усіх його сторін. Профспілки за такий діалог, у тому числі за підписання меморандуму про спільні дії. Але незрозуміло, звідки взялася Концепція реформування лісового і мисливського господарства, яку ніхто не бачив, яка не пройшла громадського обговорення. У процесі реформування галузі треба керуватися вимогами Конституції та законів України. При цьому необхідно забезпечити ефективний і надійний захист працівників».

Олександр КОВАЛЬЧУК, голова Державного агентства лісових ресурсів України:

«Концепція реформування лісового господарства передбачає літття лісгоспів в єдину держкомпанію. Профспілка висловила побоювання, що реорганізація призведе до скорочення штату. З усією відповідальністю може запевнити, що ніяких скорочень не буде. Ми пропонуємо прописати цей пункт у меморандумі, щоб запобігти будь-яким спекуляціям. У рамках меморандуму Держлісагентство готове взяти на себе зобов'язання зберегти всі нині існуючі робочі місця в лісгоспах, підвищити зарплату в південних і східних лісгоспах до середньої по галузі – 6,5 тис. грн. Спільно з профспілкою пропонується удосконалити систему страхування зайнятих на травмобезпечних роботах, а також виступити із законодавчою ініціативою про внесення новоствореної держкомпанії у список заборонених до приватизації».

ЯКЩО ОСОБА НЕ ПРОЖИВАЄ ЗА МІСЦЕМ РЕЄСТРАЦІЇ

БЕЗ ПРАВА НА ЖИТЛО

Після розлучення моя колишня дружина більше 5 років не проживає за місцем реєстрації в мої квартирі, за комунальні послуги не сплачує, на всі мої прохання знятися з реєстрації не реагує. Що мені робити?

Права власника квартири визначені статтями 383 Цивільного кодексу України та 150 Житлового кодексу України, які передбачають право власника використовувати житло для власного проживання, проживання членів сім'ї, інших осіб і розпоряджатися своїм житлом на свій розсуд. Відповідно до статті 391 Цивільного кодексу України, власник майна має право вимагати усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження своїм майном. Згідно із статтею 156 Жит-

лового кодексу України члени сім'ї власника квартири, які проживають разом з ним, користуються жилим приміщенням нарівні з власником квартири, якщо при їх вселенні не було іншої угоди про порядок користування цим приміщенням. Припинення сімейних відносин з власником квартири не позбавляє їх права користування займаним приміщенням. Однак у статті 405 Цивільного кодексу України зазначено, що член сім'ї власника житла втрачає право користування цим житлом у разі відсутності члена сім'ї без поважних причин понад один рік, якщо інше не встановлено домовленістю між ними або законом. Тому ви можете звернутися до суду з позовом про визнання колишньої дружини такою, що втратила право користування вашою квартирою у зв'язку з її відсутністю без поважних причин більше одного року.

ВИЌЗД ЗА КОРДОН НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ

ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

Які документи потрібно мати із собою і хто має бути присутнім при оформленні довіреності на супровід неповнолітньої дитини в поїзді за кордон, батьки якої розлучені?

Якщо перевезення буде здійснювати третя особа; нотаріально завірена згода одного з батьків, якщо супроводжувати дитину буде інший. Для оформлення довіреності необхідно звернутися до нотаріуса із стандартним набором документів: паспортами батьків (їх присутність обов'язкова), ідентифікаційними кодами, свідоцтвом про народження дитини, свідоцтвом про шлюб/розлучення.

Щоб дитина мала право вийти за кордон, необхідна нотаріально завірена згода обох бать-

УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ ІНВАЛІДОМ ПО ЗОРУ

ВЛАШТУВАННЯ В СІМ'Ю

Я інвалід I групи по зору, 38 років, житлом та роботою забезпечена. Чи маю право на усиновлення дитини?

Усиновлення дитини провадиться в її найвищих інтересах для забезпечення стабільних і гармонійних умов життя. Відповідно до статті 212 Семейного кодексу України усиновлячами не можуть бути:

- особи з обмеженою дієздатністю;
- визнані недієздатними;
- особи, позбавлені батьківських прав (якщо права не були відновлені);
- особи, що були усиновлячами (опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями) іншої дитини, але усиновлення було скасовано або визнано недійсним (припинено опіку, піклування, діяльність прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу) з їхньої вини;
- особи, що перебувають на обліку або лікуванні в психоневрологічному чи наркологічному диспансері;
- особи, які зловживають спиртними напоями або наркотичними речовинами;
- особи, що не мають постійного місця проживання і заробітку (доходу);
- особи, що страждають захворюваннями, перелік яких затверджений МОЗ України;
- іноземці, що не перебувають у шлюбі, крім випадків, коли іноземець є родичем дитини;

УСИНОВЛЯЧАМИ НЕ МОЖУТЬ БУТИ ІНВАЛІДИ I І II ГРУП, ЯКІ ЗА ВИСНОВКОМ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ ПОТРЕБУЮТЬ СТОРОННЬОГО ДОГЛЯДУ.

- особи, що були засуджені за злочини проти життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи, громадського порядку, громадської безпеки та моральності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також за злочини, передбачені статтями 148, 150, 150-

1, 164, 166, 167, 169, 181, 187, 324, 442 Кримінального кодексу України, або мають непогашену чи не зняту в установленому порядку судимість за вчинення інших злочинів;

- особи, що потребують стороннього догляду за станом здоров'я;
- особи без громадянства;
- особи, що перебувають у шлюбі з особою, яка згідно з пунктами 3-6, 8 та 10 цієї статті не може бути усиновлячем;
- інші особи, інтереси яких суперечать інтересам дитини.

Також у п. 38 Постанови Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» зазначається, що усиновлячами не можуть бути інваліди I і II груп, які за висновком медико-соціальної експертної комісії потребують стороннього догляду.

ФІНАНСИ

ЯК СТЯГНУТИ З ЧОЛОВІКА АЛІМЕНТИ НА УТРИМАННЯ ДРУЖИНИ?

Я розлучився з дружиною. Чи може суд призначити аліменти на її утримання (дружина не працювала, зараз у декретній відпустці)? Якщо може, то в яких випадках і в якому розмірі?

Відповідно до статей 75–77 Семейного кодексу України чоловік і дружина повинні матеріально підтримувати один одного. Право на матеріальну допомогу виникає, якщо зарплата, пенсія, стипендія та інші доходи не забезпечують прожиткового мінімуму, встановленого законом. Якщо у зв'язку з вихованням дитини, веденням домашнього господарства, хворобою або іншими обставинами, які мають істотне значення,

дружина не мала можливості одержати освіту, працювати, зайняти відповідну посаду, вона має право на утримання у зв'язку з припиненням шлюбу. За умови, що їй необхідна матеріальна допомога і що колишній чоловік може її надавати.

Право на утримання у цьому випадку триває протягом трьох років з моменту розлучення. Аліменти сплачуються щомісячно, хоча і є можливість домовитися про їх сплату наперед. Утримання надається в натуральній або грошовій формі. За рішенням суду, як правило, аліменти присуджуються в грошовій формі.

Для отримання аліментів можна підписати договір про надання утримання, в якому визначити умови, розмір та строки їх випла-

ти. Такий договір має бути укладений в письмовій формі та завірений нотаріусом. У випадку невиконання зобов'язань за договором про надання утримання аліменти можуть утримуватися на підставі виконавчого припису нотаріуса.

Якщо домовитися про утримання не вдається, питання можна вирішити в суді, подавши позовну заяву про стягнення аліментів. Розмір їх встановлюється судом з урахуванням обставин, що мають істотне значення (розмір доходів сторони, яка буде сплачувати аліменти). Розмір аліментів, визначений судом, може бути згодом змінений рішенням суду за позовною заявою платника або одержувача аліментів у разі зміни їх матеріального або сімейного стану.

СИЛЬНІ ПРОФСПІЛКИ – СИЛЬНА ДЕРЖАВА

СЕМІНАР-ТРЕНІНГ

У рамках дансько-українського навчального проекту між Об'єднаною Федерацією робітників Данії ЗФ та Федерацією профспілок України тривають регіональні заходи, які проводяться, зокрема, у формі одноденних та триденних тренінгів.

Так, 27–29 жовтня на базі Навчально-методичного центру профспілок Волинської області відбувся триденний семінар-тренінг за фінансової підтримки бюджету проекту, модераторами якого виступили учасники проекту молоді волинські профспілкові Олександр Сизюк, Жанна Пудлік та Ірина Мартинок. У заході взяли участь профспілкові активісти Волинської області – молоді профспілковці з різних підприємств, працівники державних установ та бюджетної сфери, лідери студентських профорганізацій.

У рамках семінару відбулося засідання круглого столу на тему «Молодь і профспілки: зміни заради майбутнього». У його роботі взяли участь члени Керівного комітету проекту – Голова ФПУ Григорій Осовий, голова Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль, представник від данської профспілки ЗФ Йонас Девантьєр, керівник проекту Валентина Шевченко, голова Федерації профспілок Волинської області Іванна Дубинка-Філозоф. Григорій Осовий наголосив на важливості міжнародної солідарності у профспілках та навіть яскравий приклад плідної співпраці з данською профспілкою ЗФ. Він докладно розповів про діяльність ФПУ та її членських організацій щодо забезпечення основних складових гідної праці в Україні, визначених Міжнародною організацією праці. Голова ФПУ звернувся до учасників заходу з проханням обговорити проект Стратегії модернізації ФПУ та подати свої зауваження і пропозиції для врахування під час доопрацювання документа та внесення його на розгляд чергового з'їзду ФПУ. Учасники круглого столу обговорили низку важливих

питань. Зокрема, виникла жвава дискусія щодо системи підготовки профспілкових кадрів. За підсумками обговорення було визначено два ключових напрями підготовки: галузеве профспілкове навчання та навчання, що має здійснюватися централізовано за базовими програмами і тематикою ФПУ. Учасники також висловили думки, що ФПУ має взяти на себе централізацію профспілкового базового навчання з відповідним фінансуванням. У зв'язку з цим слід переглянути структуру та обсяги сплати членських профспілкових внесків для збільшення фінансування системи підготовки профспілкових кадрів та створення відповідного фонду. Багато уваги приділялося обговоренню механізмів модернізації профспілок та їх активній участі в державотворчих процесах. Учасники зауважили, що спершу зміни необхідно запроваджувати самим профспілкам. І лише тоді, коли вони стануть сильними, цей інститут громадянського суспільства зможе активно впливати на державну політику. Йонас Девантьєр презентував досвід діяльності данської профспілки ЗФ та висловив свої думки щодо процесу демократизації профспілок. Своєю баченням з цього приводу також поділилися учасники зустрічі. Це насамперед – прозорість прийняття рішень, фінансова звітність і моніторинг за ефективним використанням коштів членів профспілок, підвищення рівня інформаційної роботи, використання PR-технологій через соціальні мережі, вдосконалення сучасної системи інформаційних комунікацій між профспілковими організаціями всіх рівнів, створення профспілкового «бренду» та активне використання нової символіки. Потребує вдосконалення кадрової політики та форми залучення молоді до профспілок, було зауважено, що до складу виборних органів слід обирати більше молодих профспілковців. Увесь тренінг був тематично поділений на три майданчики – молодіжна зайнятість, мотивація профспілкового членства, відкритість і прозорість профспілкового руху. Незвичиними були і форми роботи – дискусії, мозкові штурми, методичні «посиденьки».

ДАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЕКТ: ЗАСІДАННЯ КЕРІВНОГО КОМІТЕТУ

ОФІЦІЙНО

28 жовтня у Луцьку відбулося засідання Керівного комітету дансько-українського проекту.

У ньому взяли участь Голова ФПУ Григорій Осовий, голова Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль, а від ЗФ – Йонас Девантьєр, представник міжнародного департаменту. До засідання також долучилася голова Федерації профспілок Волинської області Іванна Дубинка-Філозоф. Засідання відбувалося на базі Навчально-методичного центру профспілок області.

Керівний комітет проекту створено для прийняття основних рішень та щоквартального моніторингу ходу реалізації проекту. Цього разу було розглянуто звіт за III квартал 2015 р., який презентував Центр із реалізації дансько-українського проекту. Крім того, розглядалися питання про планграфік навчальних семінарів у 2016 р., їх тематика, проведення регіональних заходів у рамках проекту, їх фінансування, організації

в Україні міжнародного навчального семінару з питань застосування ІТ-технологій у профспілках. Григорій Осовий наголосив на необхідності більшого залучення учасників проекту до результатів діяльності профспілок, які тісно пов'язані з індикаторами досягнення цілей та завдань проекту. Йонас Девантьєр погодився з ним і у свою чергу запропонував запровадити щоквартальні звіти та надання інформації від учасників проекту. Це дасть можливість ефективніше використовувати потенціал учасників, тісніше залуча-

ти їх до реалізації стратегічної мети проекту з модернізації профспілок, створить гарні умови для формування єдиної команди за участі профспілкових організацій усіх рівнів.

Віталій Дубіль разом зі своїми колегами позитивно відзначив плідну та активну діяльність Центру з реалізації проекту та висловив сподівання на більшу активність профспілковців у подальших заходах дансько-українського проекту.

Прийнято рішення про проведення наступного засідання Керівного комітету в січні 2016 року.

СПІВПРАЦЯ

БЕЗ ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ, ПРОПАГАНДИ І МОТИВАЦІЇ У ПРОФСПІЛОК НЕМАЄ МАЙБУТЬОГО

У рамках реалізації дансько-українського проекту з 28 по 30 жовтня у Житомирі відбувся комплексний захід, у якому взяли участь члени делегації від данської профспілки ЗФ Лайла Стідсбург та Пітер Йенсен.

Не вперше данські профспілковці відвідали Житомир, адже понад 10 років тому вони започаткували міжнародний навчальний проект з Федерацією профспілок Житомирської області, над яким плідно співпрацювали три роки. Тому особливо пізнавальним для данців було на власні очі побачити, як зараз на регіональному рівні функціонують профспілки та який вплив на розвиток профспілкового руху області має попередній проект. Протягом свого перебування у Житомирі члени делегації від ЗФ виступили перед учасниками заходу з презентацією «Профспілки Данії в сучасних умовах», відвідали ДП «Радомишльське лісомисливське господарство» та Державне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство, на яких поспілку-

валися із профспілковим активом. Крім того, було проведено круглий стіл-дискусію на тему «Модернізація профспілок: погляд молоді» за участю члена Керівного комітету від ЗФ Йонаса Девантьєра, представників делегації від ЗФ та працівників центру з реалізації проекту. У роботі круглого столу взяли участь молоді представники профспілкових організацій Житомирської області, які докладно ознайомилися з цілями та очікуваними результата-

ми дансько-українського проекту, що триватиме до 2017 року включно. Вони жваво дискутували про те, яким бачать подальший розвиток профспілок, їх роль у сучасному суспільстві. Член Керівного комітету проекту від ЗФ Йонас Девантьєр відповів на численні запитання щодо історії розвитку та структури данської профспілки, а також механізмів мотивації та стимулювання профспілкового членства.

Дансько-український проект передбачає проведення низки аналогічних заходів у регіонах. У Житомирі відбулася перша зустріч. Попереду ще багато роботи для успішного виконання плану з реалізації проекту.

**ЦЕНТР З РЕАЛІЗАЦІЇ
ДАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО
ПРОЕКТУ**

**ЧЛЕН
ПРОФСПІЛКИ
– ЦЕ НЕ ПОКУПЕЦЬ,
ЯКИЙ ОТРИМУЄ ЗАПРО-
ПОНОВАНІ ВАМИ ПОСЛУГИ
ТА ПЕРЕВАГИ. ЧЛЕН ПРОФ-
СПІЛКИ МАЄ ВІДЧУВАТИ
СЕБЕ ЧАСТИНОЮ ПРОФ-
СПІЛКОВОЇ, СУСПІЛЬ-
НО-КОРИСНОЇ
РОБОТИ.**

3 МЕДАЛЯМИ І ЛІЦЕНЗІЯМИ

ПАРАЛІМПІЗМ

21–31 жовтня у катарському місті Доха проходив чемпіонат світу з легкої атлетики серед паралімпійців, де нагороду змагань виборювали близько 1300 атлетів з 96 країн світу. Українці повернулися з ЧС із 26 медалями та двома світовими рекордами в активі.

Володимир ПОЛЕТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Спортсмени України з обмеженими можливостями гідно представили нашу державу на планетарній першості. У надзвичайно важкій конкурентній боротьбі українські атлети змагалися не лише за нагороди чемпіонату світу, а й за паралімпійські ліцензії для участі у Паралімпіаді-2016, яку наступного року прийматиме Ріо-де-Жанейро.

У підсумку три десятки наших паралімпійців здобули 26 медалей та встановили два рекорди світу. Загалом нагороди чемпіонату світу завоювали 19 українських паралімпійців-легкоатлетів, які поклали до скарбниці національної збірної 4 золотих, 8 срібних і 14 бронзових медалей. Найкраще виступив Олександр Дорошенко, який здобув «золото» в метанні диска та «срібло» в метанні списа. Також мультимедальніми чемпіонату стали Оксана Ботурчук («срібло» в бігу на 200 м і дистанції 400 м й «бронза» в бігу на дистанції 100 м) і Роман Павлик («срібло» в стрибках в довжину й бігу на дистанції 200 м, «бронза» в бігу на 100 м і 400 м).

А на найвищу сходинку п'єдесталу пошани зійшли українці Роман Данилюк (у метанні диска, рекорд світу), Марія Помазан (штовхання ядра, рекорд світу) та Оксана Зубковська (стрибки в довжину); «срібло» в активі Романа Месика (метання списа), Алли Мальчик (штовхання ядра), Наталі Єзловецької (біг на 400 м); третіми завершили виступи Дмитро Ібрагімов (у метанні диска і штовхання ядра), Дмитро Прудніков (стрибки в довжину), Людмила Даниліна (біг на 1500 м), Олена Роздобудько (стрибки в довжину), Анастасія Мисник (штовхання ядра), Інна Стрижак (стрибки в довжину), Руслан Катишев (стрибки в довжину), Орися Ільчина (штовхання ядра), Микола Жабняк (метання диска), Юрій Царук (біг на 200 м).

За результатами змагань наші співвітчизники пробілися до п'ятнадцяти найсильніших легкоатлетичних країн світу – стали 12-ми за кількістю золотих нагород і 6-ми за загальною кількістю медалей. У загальнокомандному заліку першість виборили спортсмени Китаю (41 золота, 26 срібних і 18 бронзових медалей), другими стали представники Росії (21+21+24), третіми – паралімпійці США (13+16+10).

ЛЕГКОАТЛЕ- ТИЧНИЙ КРОС ПІДКОРИВСЯ УЧНЯМ

За участю профспілок у Хмельницькому парку культури та відпочинку ім. Михайла Чекмана відбулася першість міста з легкоатлетичного кросу серед учнів професійно-технічних навчальних закладів обласного центру, результати якої підуть у залік спартакиади. Силами мірялися сім команд юнаків та дівчат. Перше місце виборила команда центру профтехосвіти сфери послуг, друге – Вищого професійного училища № 25, третє – професійного ліцею.

Переможців було нагороджено грамотами управління молоді та спорту Хмельницької міської ради. Голова профкомун ВПУ № 25 Наталія Салабай залишилася задоволеною виступом своїх вихованців.

Валерій МАРЦЕНЮК

УКРАЇНКИ РОЗПОЧИНАЮТЬ І ВИГРАЮТЬ

Ольга Харлан, Олена Вороніна, Олена Кривацька й Галина Пундик здобули «золото» командного етапу Кубка світу, що відбувся 1 листопада у французькому місті Орлеані. Крім того, у Франції Ольга Харлан фінішувала другою в індивідуальному заліку у змаганнях шаблісток.

Володимир ПОЛЕТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

ФЕХТУВАННЯ

Першу медаль у новому сезоні Ольга Харлан завоювала на етапі Кубка світу з фехтування на шаблях в Орлеані.

На жаль, нагорода була лише срібною. На шляху до фіналу наша провідна шпажистка впевнено здолала опір п'ятьох суперниць, серед яких була і подруга по команді Олена Кривацька. Однак у вирішальному поєдинку Харлан поступилася росіянінці Яні Єгорян з рахунком 8:15. Як зазначається на сайті Національної федерації фехтування України, в день фіналу для Єгорян, як кажуть, зішлися всі зірки, адже до бою з Олею Яна зуміла обіграти ще й титуловану та досвідчену росіянку Софію Великую, яка наразі очолює світовий рейтинг.

Утім, Харлан разом з подругами по команді відігралася в турнірі збірних. Український квартет шаблісток у складі Ольги Харлан, Олени Вороніної, Олени Кривацької та Галини Пундик заслужено зійшов на найвищу сходинку п'єдесталу пошани. Наші дівчата не залишили шансів збірній Казахстану (45:29), здолали Китай (45:40), упевнено пройшли Італію (45:39), а у фіналі схрестили шаблі із суперницями з Росії. Саме тут Харлан і Ко відігралися за поразку Олі в індивідуальному заліку і взяли реванш за поразку в «золотому матчі» на етапі Кубка світу в Каракасі, що відбувся три тижні тому. Вікторія над росіянками (45:39), а отже, й підсумкова перемога на етапі в Орлеані ще на крок наблизили наших дівчат до отримання командної ліцензії на Олімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро-2016. Попереду в українській шабельній збірній ще два етапи Кубка світу – в Афінах (31 січня) і Генті (21 лютого).

Кирило ЛАТИШЕВ

ПЕРЕГОНИ НА ІПОДРОМІ

ПРОФСПІЛКОВІ
ВІСТІ

Засновник – Федерація профспілок України.
Власець – підприємство «ПРОФІНФОРМ» ФПУ.

Газета виходить із 1990 року.
Перереєстрована 14.09.2006.
Свідоцтво №11737-608ПР.

Директор підприємства
та головний редактор –
Олексій ПЛАКСІН

Редакція лікується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. Відповідальність за достовірність фактів у публікації або реклами несе автор. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Матеріали, позначені © друкуються на правах реклами. У разі передруку посилання на «Профспілкові вісті» обов'язове.

Периодичний індекс: 22152.
Адреса редакції: 01042, Київ, бульвар Дружби народів, 5.
E-mail: profvisi@ukr.net, сайт: psv.org.ua
Тел. № 380. Загальний заказ – 6924 прим.
Газета віддрукована у ПП «Видавництво «СЛОВО»